

Europos Sąjungos oficialusis leidinys

L 364

47 tomas

2004 m. gruodžio 9 d.

Leidimas
lietuvių kalba

Teisės aktai

Turinys

I Aktai, kuriuos skelbti privaloma

Europos Parlamento

- ★ Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 2006/2004 2004 m. spalio 27 d. dėl nacionalinių institucijų, atsakingų už vartotojų apsaugos teisės aktų vykdymą, bendradarbiavimo („Reglamentas dėl bendradarbiavimo vartotojų apsaugos srityje“) ⁽¹⁾ 1

⁽¹⁾ tekstas svarbus EEE

I

(Aktai, kuriuos skelbti privaloma)

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS (EB) Nr. 2006/2004

2004 m. spalio 27 d.

dėl nacionalinių institucijų, atsakingų už vartotojų apsaugos teisės aktų vykdymą, bendradarbiavimo („Reglamentas dėl bendradarbiavimo vartotojų apsaugos srityje“)

(tekstas svarbus EEE)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 95 straipsnį,

atsižvelgdami į Komisijos pasiūlymą,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽¹⁾,

pasikonsultavę su Regionų komitetu,

laikydami Sutarties 251 straipsnyje nustatytos tvarkos ⁽²⁾,

kadangi:

(1) 1996 m. liepos 8 d. Tarybos rezoliucija dėl bendradarbiavimo su administracijomis, atsakingomis už teisės aktų vykdymą vidaus rinkoje ⁽³⁾, pripažino, kad reikia nuolat stengtis gerinti administracijų bendradarbiavimą, ir pakvietė valstybes nares bei Komisiją prioritetu tvarka nagrinėti galimybę stiprinti administracinį bendradarbiavimą teisės aktų vykdymo srityje.

(2) Esamos nacionalinės vartotojų teises ginančių teisės aktų vykdymo priemonės nepritaikytos spręsti vykdymo problemų vidaus rinkoje, o efektyviai ir veiksmingai bendradarbiauti vykdymo srityje šiais atvejais yra šiuo metu

neįmanoma. Šie sunkumai sudaro kliūčių valdžios institucijoms, atsakingoms už vykdymą, tarpusavyje bendradarbiauti, siekiant nustatyti, iširti ir nutraukti ar uždrausti vartotojų interesus ginančių teisės aktų pažeidimus Bendrijoje atvejais. Todėl mažai efektyvus teisės aktų vykdymas tarpvalstybiniais atvejais sudaro sąlygas pardavėjams ir tiekėjams kilnojantis iš vienos Bendrijos vietos į kitą išsisukti nuo pastangų juos vykdyti. Dėl to vidaus rinkoje ar užsienyje dirbantys įstatymų besilaikantys pardavėjai ir tiekėjai susiduria su konkurencijos iškraipymu. Tarpvalstybiniais atvejais išskylantys vykdymo sunkumai taip pat pakerta vartotojų pasitikėjimą, priimant pasiūlymus iš užsienio, o sykiu – ir jų pasitikėjimą vidaus rinka.

(3) Todėl nagrinėjant Bendrijoje daromus pažeidimus tikslinga sudaryti sąlygas bendradarbiauti valdžios institucijoms, atsakingoms už vartotojų interesus ginančių teisės aktų įgyvendinimą bei prisidėti prie sklandaus vidaus rinkos veikimo, vartotojų interesus ginančių teisės aktų vykdymo kokybės ir nuoseklumo bei vartotojų ekonominių interesų apsaugos kontrolės.

(4) Bendrijos teisės aktuose esantys bendradarbiavimo vykdymo srityje tinklai yra skirti ginti vartotojus visapusiškai, o ne vien tik jų ekonominius interesus ir ne tik sveikatos klausimais. Šiuo reglamentu įsteigti tinklai ir tie kiti tinklai turėtų tarpusavyje keistis geriausia praktika.

(5) Savitarpio pagalbos nuostatų apimtis šiame reglamente turėtų apsiriboti Bendrijoje daromais Bendrijos teisės aktų dėl vartotojų interesų apsaugos pažeidimais. Veiksmingas pažeidimų nacionaliniu lygmeniu nagrinėjimas turėtų užtikrinti, kad nebūtų diskriminacijos tarp nacionalinių ir Bendrijoje atliekamų sandorių. Šis reglamentas neturi poveikio Komisijos pareigoms valstybių narių padarytų Bendrijos teisės pažeidimų atžvilgiu ir nesuteikia Komisijai įgaliojimų sustabdyti šiame reglamente apibrėžtus Bendrijoje daromus pažeidimus.

⁽¹⁾ OL C 108, 2004 4 30, p. 86.

⁽²⁾ 2004 m. balandžio 20 d. Europos Parlamento nuomonė (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje), ir 2004 m. spalio 7 d. Tarybos sprendimas.

⁽³⁾ OL C 224, 1996 8 1, p. 3.

- (6) Tam, kad vartotojai būtų apsaugoti nuo pažeidimų Bendrijoje, visoje Bendrijoje reikia įsteigti valstybinių įgyvendinimo institucijų tinklą, ir šios institucijos turi gauti minimalius bendro pobūdžio tyrimo ir vykdymo įgaliojimus, kad galėtų veiksmingai taikyti šį reglamentą ir atgrasinti pardavėjus bei tiekėjus nuo pažeidimų Bendrijoje darymo.
- (7) Siekiant užtikrinti sklandų vidaus rinkos veikimą ir vartotojų apsaugą būtina, kad kompetentingos institucijos sugebėtų laisvai viena su kita bendradarbiauti keičiantis informacija, nustatant ir tiriant Bendrijoje daromus pažeidimus bei imantis veiksmų juos nutraukti ar uždrausti.
- (8) Kompetentingos institucijos taip pat turėtų naudotis nacionaliniame lygmenyje joms suteiktais kitais įgaliojimais ar priemonėmis, įskaitant galią inicijuoti ar perduoti klausimus baudžiamajam persekiojimui tam, kad gavus savitarpio pagalbos prašymą, nedelsiant nutraukti ar uždrausti Bendrijoje daromus pažeidimus, kai tai tikslinga.
- (9) Informacijai, kuria pasikeitė kompetentingos institucijos, turėtų būti taikomos griežčiausios konfidencialumo ir slaptumo garantijos, siekiant užtikrinti, kad tyrimams nekiltų pavojus arba nebūtų nesąžiningai pažeista pardavėjų ar tiekėjų reputacija. Taikant šį reglamentą, turi būti taikoma 1995 m. spalio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 95/46/EB dėl asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ⁽¹⁾ ir 2000 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 45/2001 dėl asmenų apsaugos Bendrijos institucijoms ir įstaigoms tvarkant asmens duomenis ir laisvo tokių duomenų judėjimo ⁽²⁾.
- (10) Egzistuojantys įgyvendinimo iššūkiai peržengia Europos Sąjungos sienas ir Europos bendrijos vartotojų interesus reikia apsaugoti nuo trečiosiose šalyse esančių sukčiaujančių prekyautojų. Todėl reikia derėtis dėl tarptautinių susitarimų su trečiosiomis šalimis dėl savitarpio pagalbos vykdant vartotojų interesus ginančius teisės aktus. Bendrijos lygmeniu turėtų būti deramasi dėl šių tarptautinių susitarimų šio reglamento taikymo srityse, siekiant užtikrinti Bendrijos vartotojų palankiausią apsaugą ir sklandų bendradarbiavimo su trečiosiomis šalimis vykdymo srityje funkcionavimą.
- (11) Siekiant geriau taikyti šį reglamentą ir prisidėti prie vykdymo lygio ir nuoseklumo gerinimo, valstybių narių vykdymo veiklą, susijusią su Bendrijoje daromais pažeidimais, tikslinga koordinuoti Bendrijos lygmeniu.
- (12) Siekiant pagerinti vartotojų interesų apsaugos teisės aktų taikymą, valstybių narių administracinio bendradarbiavimo veiklą Bendrijos viduje tikslinga koordinuoti Bendrijos lygmeniu; tokio koordinavimo jau buvo imtasi, įkuriant Europos neteisminių institucijų tinklą.
- (13) Kai valstybių narių veiklos koordinavimas pagal šį reglamentą reikalauja Bendrijos finansinės paramos, sprendimas suteikti tokią paramą priimamas 2003 m. gruodžio 8 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendime Nr. 20/2004/EB, sukuriamame Bendrijos veiksmų remiant vartotojų politiką 2004–2007 m. bendrąjį finansavimo planą ⁽³⁾, ypač to sprendimo priede nustatytuose 5 ir 10 veiksmuose ir po to sekusiuose sprendimuose nustatyta tvarka.
- (14) Vartotojų organizacijos vaidina esminį vaidmenį vartotojų informavimo ir švietimo bei vartotojų interesų apsaugos srityje, įskaitant ginčų sprendimą ir jos turėtų būti skatinamos bendradarbiauti su kompetentingomis institucijomis, stiprinant šio reglamento taikymą.
- (15) Šiam reglamentui įgyvendinti būtinos priemonės turėtų būti patvirtintos laikantis 1999 m. birželio 28 d. Tarybos sprendimo 1999/468/EB, nustatančio Komisijos naudojimosi jai suteiktais įgyvendinimo įgaliojimais, tvarką ⁽⁴⁾.
- (16) Tam, kad šio reglamento taikymo kontrolė ir vartotojų apsauga būtų veiksminga, reikia reguliarių valstybių narių ataskaitų.
- (17) Šis reglamentas gerbia pagrindines teises ir laikosi principų, pripažintų, visų pirma, Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje ⁽⁵⁾. Todėl šis reglamentas turėtų būti aiškinaamas ir taikomas atsižvelgiant į tas teises ir principus.

⁽¹⁾ OL L 281, 1995 11 23, p. 31. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Reglamentu (EB) Nr. 1882/2003 (OL L 284, 2003 10 31 p. 1).

⁽²⁾ OL L 8, 2001 1 12, p. 1.

⁽³⁾ OL L 5, 2004 1 9, p. 1. Sprendimas su paskutiniais pakeitimais, padarytais Sprendimu Nr. 786/2004/EB (OL L 138, 2004 4 30, p. 7).

⁽⁴⁾ OL L 184, 1999 7 17, p. 23.

⁽⁵⁾ OL C 364, 2000 12 18, p. 1.

(18) Kadangi šio reglamento tikslai, ypač susiję su nacionalinių institucijų, atsakingų už vartotojų interesų apsaugos teisės aktų įgyvendinimą, bendradarbiavimu, negali būti pasiektas valstybių narių, kadangi jos negali užtikrinti bendradarbiavimo ir koordinavimo veidamos vienos, ir šių tikslų geriau siekti Bendrijos lygmeniu, todėl Bendrija gali priimti priemones pagal Sutarties 5 straipsnyje numatytą subsidiarumo principą. Pagal tame straipsnyje numatytą proporcingumo principą šis reglamentas neviršija būtinų priemonių nurodytiems tikslams pasiekti,

5. Šis reglamentas nepažeidžia 1998 m. gegužės 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 98/27/EB dėl draudimų ginant vartotojų interesus taikymo ⁽¹⁾.

6. Šis reglamentas nepažeidžia su vidaus rinka susijusios Bendrijos teisės, ypač nuostatų dėl laisvo prekių ir paslaugų judėjimo.

7. Šis reglamentas nepažeidžia Bendrijos teisės, susijusios su televizijos programų transliavimo paslaugomis.

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

3 straipsnis

Apibrėžimai

Šiame reglamente:

- a) „vartotojų interesus ginantys teisės aktai“ – tai direktyvos, perkeltos į valstybių narių teisinę sistemą, ir reglamentai, išvardyti priede;
- b) „Bendrijoje daromas pažeidimas“ – prieštaraujantys vartotojų interesus ginantiems teisės aktams, kaip apibrėžta a punkte, veiksmai ar neveikimas, kurie pažeidžia ar gali pažeisti vartotojų, gyvenančių ne valstybėje narėje, kur kilo ar įvyko veiksmas, o kitoje valstybėje narėje ar valstybėse narėse, kolektyvinius interesus; ar kur yra įsisteigęs atsakingas pardavėjas ar tiekėjas; ar kur turi būti rasti su veikla ar neveikimu susiję įrodymai ar lėšos;
- c) „kompetentinga institucija“ – bet kuri nacionaliniame, regioniniame ar vietos lygmenyje įsteigta valdžios institucija, turinti specialias pareigas vykdyti vartotojų interesus ginančius teisės aktus;
- d) „bendra ryšių palaikymo tarnyba“ – kiekvienos valstybės narės valdžios institucija, paskirta atsakinga už šio reglamento taikymo toje valstybėje narėje koordinavimą;
- e) „kompetentingas pareigūnas“ – kompetentingos institucijos pareigūnas, paskirtas atsakingu už šio reglamento taikymą;
- f) „institucija pareiškėja“ – prašanti savitarpio pagalbos kompetentinga institucija;
- g) „institucija, į kurią kreipiamasi“ – savitarpio pagalbos prašymą gavusi kompetentinga institucija;

I SKYRIUS

ĮŽANGINĖS NUOSTATOS

1 straipsnis

Tikslas

Šis reglamentas nustato sąlygas, pagal kurias valstybių narių kompetentingos institucijos, paskirtos atsakingomis už teisės aktų, ginančių vartotojų interesus vykdymą, bendradarbiauja tarpusavyje ir su Komisija, siekiant užtikrinti tų teisės aktų laikymąsi bei sklandų vidaus rinkos funkcionavimą ir siekiant stiprinti vartotojų ekonominių interesų apsaugą.

2 straipsnis

Taikymo sritis

1. II ir III skyriuose nustatytos nuostatos dėl savitarpio pagalbos apima Bendrijoje daromus pažeidimus.

2. Šis reglamentas nepažeidžia Bendrijos taisyklių dėl tarptautinės privatinės teisės, ypač susijusių su teismų jurisdikcija ir taikytina teise.

3. Šis reglamentas nedaro poveikio priemonių, susijusių su teisiniu bendradarbiavimu baudžiamosiose ir civilinėse bylose taikymui valstybėse narėse, ypač Europos teismo tinklo veikimui.

4. Šio reglamento nuostatos nedaro poveikio kylančių iš kitų teisės aktų, įskaitant dvišalius ar daugiašalius susitarimus, bet kokių papildomų įsipareigojimų dėl savitarpio pagalbos ginant vartotojų kolektyvinius ekonominius interesus, įskaitant baudžiamojame srityje, vykdymui valstybėse narėse.

⁽¹⁾ OL L 166, 1998 6 11, p. 51. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Direktyva 2002/65/EB (OL L 271, 2002 10 9, p. 16).

- h) „pardavėjas ar tiekėjas“ – bet kuris fizinis ar juridinis asmuo, kurio pagal vartotojų interesus ginančius teisės aktus veikla yra susijusi su jo prekyba, verslu, amatu ar profesija;
- i) „rinkos priežiūros veikla“ – kompetentingos institucijos veiksmai, skirti nustatyti ar jos teritorijoje įvyko Bendrijoje daromas pažeidimas;
- j) „vartotojo skundas“ – pagrįstais įrodymais paremtas pareiškimas, kad pardavėjas ar tiekėjas įvykdė ar gali įvykdyti vartotojų interesus ginančių teisės aktų pažeidimą;
- k) „vartotojų kolektyviniai interesai“ – kelių vartotojų interesai, kuriems pažeidimu buvo padaryta žala ar gali būti padaryta žala.
6. Šio straipsnio 3 dalyje nurodytais įgaliojimais naudojamasi tik tada, kai egzistuoja pagrįstas Bendrijoje daromo pažeidimo įtarimas ir jie apima bent jau teisę:
- a) turėti galimybę susipažinti su visais svarbiais bet kokios formos dokumentais, susijusiais su Bendrijoje daromais pažeidimais;
- b) reikalauti bet kurio asmens pateikti svarbią informaciją, susijusią su Bendrijoje daromu pažeidimu;
- c) vykdyti reikalingus tikrinimus vietoje;
- d) kreipiantis raštu prašyti, kad atitinkamas pardavėjas ar tiekėjas nutrauktų Bendrijoje daromą pažeidimą;
- e) iš atsakingo už Bendrijoje daromą pažeidimą pardavėjo ar tiekėjo gauti išsipareigojimą nutraukti Bendrijoje daromą pažeidimą; ir atitinkamais atvejais skelbti prisiimtą išsipareigojimą;
- f) reikalauti nutraukti ar uždrausti bet kurį Bendrijoje daromą pažeidimą, ir atitinkamais atvejais paskelbti priimtus sprendimus;
- g) reikalauti, kad pralaimėjęs atsakovas sumokėtų į valstybės biudžetą arba kitam nacionalinės teisės aktuose arba pagal juos nustatytam gavėjui, jei nesilaikoma sprendimo.

4 straipsnis

Kompetentingos institucijos

1. Kiekviena valstybė narė paskiria kompetentingas institucijas ir bendrą ryšių palaikymo tarnybą, atsakingas už šio reglamento taikymą.
2. Kiekviena valstybė narė gali, jei tai būtina vykdamas šiuo reglamentu nustatytas pareigas, paskirti kitas valdžios institucijas. Jos taip pat gali paskirti institucijas, turinčias teisėtą interesą nutraukti Bendrijoje daromą pažeidimą pagal 8 straipsnio 3 dalį.
3. Kiekviena kompetentinga institucija, nepažeisdama šio straipsnio 4 dalies, turi tyrimo ir vykdymo įgaliojimus reikalingus taikant šį reglamentą ir jais naudojasi vadovaudamasi nacionaliniais teisės aktais.
4. Šio straipsnio 3 dalyje nurodytais įgaliojimais, vadovaudamasi nacionaliniais teisės aktais, kompetentingos institucijos naudojami:
- a) tiesiogiai pačios arba prižiūrimos teisminių institucijų, arba
- b) kreipdamosi į kompetentingus priimti reikalingą sprendimą teismus, įskaitant atitinkamais atvejais apskųsdamos, kai prašymas priimti reikalingą sprendimą yra nesėkmingas.
5. Jeigu kompetentingos institucijos savo įgaliojimus vykdo kreipdamosi į teismus pagal šio straipsnio 4 dalies b punktą, šie teismai turi kompetenciją priimti reikalingus sprendimus.
7. Valstybės narės užtikrina, kad kompetentingos institucijos turėtų pakankamus išteklius, reikalingus šio reglamento taikymui. Kompetentingi pareigūnai laikosi profesinių taisyklių ir jiems taikomos atitinkamos vidaus procedūros ar elgesio taisyklės, kurios užtikrina, ypač asmenų apsaugą tvarkant asmens duomenis, nešališkumą procedūros srityje bei 13 straipsnyje nustatytos konfidencialumo ir profesinės paslapties nuostatų tinkamą laikymąsi.
8. Kiekviena kompetentinga institucija visuomenei paskelbia apie šiuo reglamentu jai suteiktas teises ir pareigas bei paskiria kompetentingus pareigūnus.

5 straipsnis

Sąrašai

1. Kiekviena valstybė narė praneša Komisijai ir kitoms valstybėms narėms paskirtų kompetentingų institucijų, kitų valdžios institucijų bei įstaigų, turinčių teisėtą interesą nutraukti ar uždrausti Bendrijoje daromus pažeidimus, ir bendros ryšių palaikymo tarnybos duomenis.

2. Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje Komisija skelbia ir atnaujina bendrų ryšių palaikymo tarnybų ir kompetentingų institucijų sąrašą.

II SKYRIUS

SAVITARPIO PAGALBA

6 straipsnis

Keitimasis informacija jos paprašius

1. Vadovaujantis 4 straipsniu, institucija, į kurią kreipiamasi, institucijos pareiškėjos prašymu pateikia nedelsdama bet kokią svarbią informaciją, reikalingą nustatyti, ar Bendrijoje įvyko pažeidimas, arba nustatyti, ar esama pagrįsto įtarimo, kad jis gali įvykti.

2. Institucija, į kurią kreipiamasi, jeigu reikia, padedant kitoms valdžios institucijoms, imasi reikiamų tyrimų ar kitų reikalingų ar tinkamų priemonių pagal 4 straipsnį prašomai informacijai surinkti.

3. Institucijos pareiškėjos prašymu institucija, į kurią kreipiamasi, gali institucijos pareiškėjos kompetentingam pareigūnui leisti dalyvauti, institucijos, į kurią kreipiamasi, pareigūnams atliekant tyrimus.

4. Šiam straipsniui įgyvendinti reikalingos priemonės patvirtinamos 19 straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka.

7 straipsnis

Pasikeitimas informacija nepateikus prašymo

1. Kompetentinga institucija, sužinojusi apie Bendrijoje daromą pažeidimą ar pagrįstai įtarusi, kad toks pažeidimas gali įvykti, turi nedelsdama pranešti kitų valstybių narių kompetentingoms institucijoms ir Komisijai, pateikiant visą būtiną informaciją.

2. Kai kompetentinga institucija toliau imasi vykdymo priemonių arba gauna savitarpio pagalbos prašymus dėl Bendrijoje padaryto pažeidimo, ji praneša kitų valstybių narių kompetentingoms institucijoms ir Komisijai.

3. Šiam straipsniui įgyvendinti reikalingos priemonės patvirtinamos 19 straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka.

8 straipsnis

Vykdymo priemonių prašymai

1. Institucijos pareiškėjos prašymu institucija, į kurią kreipiamasi, turi nedelsdama imtis visų reikalingų vykdymo priemonių nutraukti ar uždrausti Bendrijoje daromą pažeidimą.

2. Siekiant įvykdyti 1 dalyje nustatytus įsipareigojimus, institucija, į kurią kreipiamasi, naudojami 4 straipsnio 6 dalyje numatytais įgaliojimais ir kitais pagal nacionalinės teisės aktus institucijai, į kurią kreipiamasi, suteiktais papildomais įgaliojimais. Institucija, į kurią kreipiamasi, nustato, jeigu reikia, padedant kitoms valdžios institucijoms, vykdymo priemones nutraukti ar uždrausti Bendrijoje daromą pažeidimą proporcingu, veiksmingu ir efektyviu būdu.

3. Institucija, į kurią kreipiamasi, gali atlikti 1 ir 2 dalyse nustatytas savo pareigas duodama nurodymus pagal 4 straipsnio 2 dalies antrąjį sakinį paskirtai institucijai, turinčiai teisėtą interesą nutraukti ar uždrausti Bendrijoje daromus pažeidimus, imtis visų jai prieinamų nacionalinės teisės aktais nustatytų būtinų vykdymo priemonių nutraukti ar uždrausti Bendrijoje daromus pažeidimus institucijos, į kurią kreipiamasi, vardu. Jeigu tai įstaigai nepasiseka nedelsiant nutraukti ar uždrausti Bendrijoje daromą pažeidimą, institucijai, į kurią kreipiamasi, pagal 1 ir 2 dalis suteikti įsipareigojimai išlieka.

4. Institucija, į kurią kreipiamasi, gali imtis 3 dalyje nurodytų priemonių tik tokiu atveju, kai, pasikonsultavus su institucija pareiškėja dėl šių nurodytų priemonių naudojimo, institucija pareiškėja ir institucija, į kurią kreipiamasi, susitaria, kad:

— naudojant 3 dalyje nurodytas priemones tikėtina, kad Bendrijoje daromas pažeidimas bus nutrauktas ar uždraustas ne mažiau veiksmingu ir efektyviu būdu negu institucijos, į kurią kreipiamasi, veiksmais,

ir

— pagal nacionalinės teisės aktus paskirtai institucijai duodant nurodymus, šiai institucijai nėra atskleidžiama pagal 13 straipsnį saugoma informacija.

5. Jei institucijos pareiškėjos nuomone 4 dalyje nustatytos sąlygos nėra įvykdytos, ji turi raštu pranešti institucijai, į kurią kreipiamasi, pagrįsdama savo nuomonę. Jeigu institucija pareiškėja ir institucija, į kurią kreipiamasi, nesutaria, institucija, į kurią kreipiamasi, gali perduoti klausimą svarstyti Komisijai, kuri pateikia nuomonę 19 straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka.

6. Institucija, į kurią kreipiamasi, imdamasi 1 ir 2 dalyse nurodytų vykdymo priemonių, gali konsultuotis su institucija pareiškėja. Institucija, į kurią kreipiamasi, nedelsdama praneša institucijai pareiškėjai, kitų valstybių narių kompetentingoms institucijoms ir Komisijai apie priemones, kurių buvo imtasi, ir apie jų poveikį Bendrijoje daromam pažeidimui, įskaitant ir tai, ar jis buvo nutrauktas.

7. Šiam straipsniui įgyvendinti reikalingos priemonės patvirtinamos 19 straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka.

9 straipsnis

Rinkos priežiūros ir vykdymo veiklos koordinavimas

1. Kompetentingos institucijos koordinuoja savo rinkos priežiūrą ir vykdymo veiklą. Jos keičiasi visa tam pasiekti reikalinga informacija.

2. Kai kompetentingos institucijos sužino, kad Bendrijoje daromas pažeidimas kenkia vartotojų interesams daugiau kaip dvejose valstybėse narėse, atitinkamos kompetentingos institucijos koordinuoja savo vykdymo veiksmus ir savitarpio pagalbos prašymus pasitelkdamos bendrą ryšių palaikymo tarnybą. Visų pirma jos siekia vienu metu atlikti tyrimus ir taikyti vykdymo priemones.

3. Apie koordinavimą kompetentingos institucijos iš anksto informuoja Komisiją ir gali pakviesti dalyvauti pareigūnus ir kitus juos lydinčius asmenis, įgaliotus Komisijos.

4. Šiam straipsniui įgyvendinti reikalingos priemonės patvirtinamos 19 straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka.

10 straipsnis

Duomenų bazė

1. Komisija kaupia elektroninę duomenų bazę, kurioje yra laikoma ir tvarkoma pagal 7, 8 ir 9 straipsnius gauta informacija. Tik kompetentingos institucijos gali ieškoti informacijos šioje duomenų bazėje. Kiek tai susiję su jos pareigomis pranešti informaciją saugojimui duomenų bazėje ir su tuo susijusiu asmens duomenų tvarkymu kompetentingos institucijos yra laikomos duomenų valdytojais pagal Direktyvos 95/46/EB 2 straipsnio d dalį. Dėl šiuo straipsniu nustatytų pareigų ir dėl su tuo susijusiu asmens duomenų tvarkymu Komisija yra laikoma duomenų valdytoja pagal Reglamento (EB) Nr. 45/2001 2 straipsnio d dalį.

2. Kai kompetentinga institucija nustato, kad pranešimas apie Bendrijoje daromą pažeidimą, jos pateiktas pagal 7 straipsnį, vėliau išaiškėja esantis nepagrįstas, ji atšaukia pranešimą, ir Komisija nedelsdama pašalina informaciją iš duomenų bazės. Kai institucija, į kurią kreipiamasi, praneša Komisijai 8 straipsnio 6 dalyje numatyta tvarka apie Bendrijoje daromo pažeidimo nutraukimą, saugomi duomenys apie Bendrijoje daromą pažeidimą yra pašalinami po penkių metų po pranešimo.

3. Šiam straipsniui įgyvendinti reikalingos priemonės yra priimamos laikantis 19 straipsnio 2 dalyje nurodytos tvarkos.

III SKYRIUS

BENDROS SAVITARPIO PAGALBĄ REGLAMENTUOJANČIOS SĄLYGOS

11 straipsnis

Bendrosios pareigos

1. Kompetentingos institucijos vykdo savo išsipareigojimus pagal šį reglamentą, veikdamos savo šalies vartotojų naudai ir savo pačių iniciatyva arba kitos savo šalies kompetentingos institucijos prašymu.

2. Valstybės narės, pasitelkusios bendrą ryšių palaikymo tarnybą, imasi visų reikalingų priemonių, užtikrinančių efektyvų koordinavimą, kompetentingoms institucijoms, kitoms valdžios institucijoms ir valstybių paskirtoms turinčioms teisėtą interesą nutraukti ar uždrausti Bendrijoje daromus pažeidimus institucijoms bei kompetentingiems teismams taikant šį reglamentą.

3. Valstybės narės skatina bendradarbiavimą tarp kompetentingų institucijų ir visų kitų institucijų, pagal nacionalinės teisės aktus turinčių teisėtą interesą nutraukti ar uždrausti Bendrijoje daromus pažeidimus, užtikrinant, kad potencialūs Bendrijoje daromi pažeidimai yra nedelsiant pranešami kompetentingoms institucijoms.

12 straipsnis

Prašymų dėl abipusės pagalbos pateikimo ir keitimosi informacija tvarka

1. Institucija pareiškėja užtikrina, kad visuose savitarpio pagalbos prašymuose būtų pakankamas informacijos kiekis, įgalinantis instituciją, į kurią kreipiamasi, vykdyti prašymą, įskaitant bet kurį reikalingą įrodymą prieinamą tik institucijos pareiškėjos teritorijoje.

2. Institucija pareiškėja siunčia prašymus institucijoms, į kurią kreipiamasi, bendrai ryšių palaikymo tarnybai per institucijos pareiškėjos bendrą ryšių palaikymo tarnybą. Institucijos, į kurią kreipiamasi, bendra ryšių palaikymo tarnyba nedelsdama perduoda prašymus atitinkamai kompetentingai institucijai.

3. Pagalbos prašymai pateikiami ir visa informacija suteikiama raštu, naudojant standartinę formą, kuri siunčiama elektroniniu būdu 10 straipsniu nustatytos duomenų bazės pagalba.

4. Dėl kalbų, kuriomis pateikiami prašymai ir suteikiama informacija, atitinkamos kompetentingos institucijos turi susitarti prieš pateikdamos prašymus. Nesusitarus prašymai yra pateikiami institucijos pareiškėjos valstybės narės oficialia (-iomis) kalba (-omis) ir atsakymai yra pateikiami institucijos, į kurią kreipiamasi, valstybės narės oficialia (-iomis) kalba (-omis).

5. Prašymo pagrindu suteikiama informacija tiesiogiai perduodama institucijai pareiškėjai ir tuo pat metu institucijos pareiškėjos bei institucijos, į kurią kreipiamasi, bendroms ryšių palaikymo tarnyboms.

6. Šiam straipsniui įgyvendinti reikalingos priemonės patvirtinamos 19 straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka.

13 straipsnis

Informacijos naudojimas ir asmens duomenų bei profesinės ir komercinės paslapties apsauga

1. Pateikta informacija gali būti panaudota tik tam, kad būtų užtikrintas vartotojų interesus ginančių teisės aktų laikymasis.

2. Kompetentingos institucijos gali bet kokią perduotą informaciją, dokumentus, duomenis, teiginius, patvirtintus tikrus nuorašus ar žinias pasitelkti kaip įrodymą taip pat, kaip ir panašius dokumentus, gautus savo šalyje.

3. Bet kokios formos informacija, suteikta kompetentingose institucijose, teismuose, kitose valdžios institucijose ir Komisijoje dirbantiems asmenims, įskaitant Komisijai perduotą ir 10 straipsnyje nurodytoje duomenų bazėje laikomą informaciją, kurios atskleidimas pakenktų:

— asmens privataus gyvenimo ir asmens neliečiamybės apsaugai, ypač pagal Bendrijos teisės aktus dėl asmens duomenų apsaugos,

— fizinių ar juridinių asmenų komerciniams interesams, įskaitant ir intelektinę nuosavybę,

— teismo procesams ir teisei konsultacijai

arba

— tikrinimų ar tyrimų tikslui,

yra konfidenciali ir jai taikomas profesinės paslapties reikalavimas išskyrus, kai jos atskleidimas yra reikalingas nutraukti ar uždrausti Bendrijoje daromą pažeidimą ir kai informaciją pateikianti institucija sutinka ją atskleisti.

4. Šio reglamento taikymo tikslais valstybės narės priima teisėkūros priemones, reikalingas apriboti Direktyvos 95/46/EB 10, 11 ir 12 straipsniuose numatytas teises ir pareigas, siekiant apsaugoti minėtos direktyvos 13 straipsnio 1 dalies d ir f punktuose nurodytus interesus. Komisija gali apriboti Reglamento (EB) Nr. 45/2001 4 straipsnio 1 dalyje, 11 straipsnyje, 12 straipsnio 1 dalyje, 13–17 straipsniuose ir 37 straipsnio 1 dalyje numatytas teises ir pareigas, jeigu toks apribojimas yra būtinas siekiant apsaugoti minėto reglamento straipsnio 1 dalies a ir e punktuose nurodytus interesus.

5. Šiam straipsniui įgyvendinti reikalingos priemonės yra priimamos laikantis 19 straipsnio 2 dalyje nurodytos tvarkos.

14 straipsnis

Keitimasis informacija su trečiosiomis šalimis

1. Kai kompetentinga institucija gauna informaciją iš trečiosios šalies institucijos, ji pateikia informaciją kitų valstybių narių atitinkamoms kompetentingoms institucijoms tiek, kiek jai tai leidžiama daryti pagal dvišalės pagalbos susitarimus su trečiąja šalimi ir laikantis Bendrijos teisės aktų dėl asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis.

2. Kompetentinga institucija taip pat gali suteikti pagal šį reglamentą perduodamą informaciją trečiosios šalies institucijai pagal dvišalį pagalbos susitarimą su trečiąja šalimi, gavus pirmosios suteikusios informaciją kompetentingos institucijos leidimą ir laikantis Bendrijos teisės aktų dėl asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis.

15 straipsnis

Sąlygos

1. Valstybės narės atsisako bet kokių reikalavimų atlyginti išlaidas, patirtas taikant šį reglamentą. Tačiau išlieka institucijos pareiškėjos valstybės narės atsakomybė institucijos, į kurią kreipiamasi, valstybei narei už bet kokias išlaidas ir bet kokius nuostolius, patirtus panaudojus priemones, kurias teismas laiko nepagrįstomis, atsižvelgiant į Bendrijoje daromo pažeidimo esmę.

2. Pasikonsultavusi su institucija pareiškėja institucija, į kurią kreipiamasi, gali atsisakyti tenkinti prašymą dėl priemonių pagal 8 straipsnį vykdymo, jeigu:

a) teisminis nagrinėjimas jau pradėtas arba institucijos, į kurią kreipiamasi, arba institucijos pareiškėjos valstybės narės teisminės institucijos jau priėmė galutinį sprendimą dėl tokių pačių Bendrijoje daromų pažeidimų ir prieš tuos pačius pardavėjus ar tiekėjus;

- b) institucijai, į kurią kreipiamasi, atlikus atitinkamą tyrimą, jos nuomone, Bendrijoje nepadaromas pažeidimas

arba

- c) jos nuomone institucija pareiškėja nepateikė pakankamai informacijos pagal 12 straipsnio 1 dalį, išskyrus, kai institucija, į kurią kreipiamasi, atsisakė tenkinti prašymą pagal šio straipsnio 3 dalies c punktą dėl to paties Bendrijoje daromo pažeidimo.

3. Institucija, į kurią kreipiamasi, gali atsisakyti tenkinti prašymą dėl informacijos pagal 6 straipsnį, jeigu:

- a) jos nuomone, pasikonsultavus su institucija pareiškėja, institucija pareiškėja nereikalauja prašomos informacijos nustatyti, ar Bendrijoje įvyko pažeidimas, ar nustatyti, ar esama pagrįsto įtarimo, kad jis gali įvykti;
- b) institucija pareiškėja nesutinka, kad informacijai būtų taikomos 13 straipsnio 3 dalyje nustatytos konfidencialumo ir profesinės paslapties nuostatos,

arba

- c) kriminalinių nusikaltimų tyrimas ar teismo procesai jau pradėti arba institucijos, į kurią kreipiamasi, ar institucijos pareiškėjos valstybės narės teisminės institucijos jau priėmė galutinį sprendimą dėl tokių pačių Bendrijoje daromų pažeidimų atžvilgiu ir prieš tuos pačius pardavėjus arba tiekėjus.

4. Institucija, į kurią kreipiamasi, gali nuspręsti nevykdyti 7 straipsnyje numatytų išpareigojimų, jeigu kriminalinių nusikaltimų tyrimas ar teisminis nagrinėjimas jau pradėtas arba institucijos, į kurią kreipiamasi, ar institucijos pareiškėjos valstybės narės teisminės institucijos jau priėmė galutinį sprendimą tokių pačių Bendrijoje daromų pažeidimų atžvilgiu bei prieš tuos pačius pardavėjus arba tiekėjus.

5. Institucija, į kurią kreipiamasi, praneša institucijai pareiškėjai ir Komisijai apie atsisakymo patenkinti pagalbos prašymą priežastis. Institucija pareiškėja gali perduoti klausimą svarstyti Komisijai, kuri pateikia nuomonę 19 straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka.

6. Šiam straipsniui įgyvendinti reikalingos priemonės patvirtinamos 19 straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka.

IV SKYRIUS

BENDRIJOS VEIKLA

16 straipsnis

Vykdymo koordinavimas

1. Tiek, kiek reikalinga šio Reglamento tikslams pasiekti, valstybės narės informuoja viena kita ir Komisiją apie Bendrijai svarbią savo veiklą tokiose srityse, kaip:

- a) jų pareigūnų, vykdančių vartotojų apsaugą, mokymas, įskaitant kalbų mokymą bei mokymo seminarų organizavimą;
- b) vartotojų skundų rinkimas ir klasifikavimas;
- c) kompetentingų pareigūnų konkrečių sektorių tinklų kūrimas;
- d) informacijos ir ryšio priemonių kūrimas;
- e) vartotojų apsaugos standartų, metodologijų ir rekomendacijų vykdomiesiems pareigūnams kūrimas;
- f) keitimasis savo pareigūnais.

Valstybės narės gali, bendradarbiaudamos su Komisija, vykdyti bendrą veiklą a — f punktuose nurodytose srityse. Valstybės narės, bendradarbiaudamos su Komisija, kuria bendrą vartotojų skundų klasifikavimo sistemą.

2. Siekdamas pagerinti bendradarbiavimą, kompetentingos institucijos gali keistis kompetentingais pareigūnais. Kompetentingos institucijos imasi visų reikiamų priemonių, leidžiančių kompetentingiems pareigūnams, kuriais buvo pasikeista, aktyviai dalyvauti kompetentingos institucijos veikloje. Šiuo tikslu priimančiosios kompetentingos institucijos leidžia šiems pareigūnams vykdyti jiems patikėtas pareigas pagal tos valstybės narės teisės aktus.

3. Pasikeitimo laikotarpiu kompetentingo pareigūno civilinė ir baudžiamoji atsakomybė yra tokia pati kaip ir priimančiosios kompetentingos institucijos pareigūnų. Kompetentingi pareigūnai, kuriais buvo pasikeista, laikosi profesinių taisyklių ir jiems taikomos priimančiosios kompetentingos institucijos atitinkamos vidaus elgesio taisyklės, ypač užtikrinančios asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis procedūrinį tikslumą bei 13 straipsnyje nustatytos konfidencialumo ir profesinės paslapties nuostatų laikymąsi.

4. Šiam straipsniui įgyvendinti reikalingos Bendrijos priemonės, įskaitant būdus, skirtus bendrai veiklai įgyvendinti, patvirtinamos laikantis 19 straipsnio 2 dalyje nurodytos tvarkos.

17 straipsnis

Administracinis bendradarbiavimas

1. Tiek, kiek reikalinga šio Reglamento tikslams pasiekti, valstybės narės informuoja viena kita ir Komisiją apie Bendrijai svarbią savo veiklą tokiose srityse, kaip:

- a) vartotojų informavimas bei patarimai;
- b) parama vartotojų atstovų veiklai;
- c) parama institucijoms, atsakingoms už neteisminį vartotojų ginčų sprendimą;
- d) parama vartotojų galimybei pasinaudoti teisingumu;
- e) statistinių duomenų surinkimas, tyrimų arba kitos informacijos, susijusios su vartotojo elgsena, požiūriais bei išvadomis, rezultatai.

Valstybės narės gali, bendradarbiaudamos su Komisija, vykdyti a–e punktuose nurodytą bendrą veiklą. Valstybės narės, bendradarbiaudamos su Komisija, kuria bendrą pirmiau minimame e punkte nurodytos veiklos sistemą.

2. Bendrijos priemonės, reikalingos šiam straipsniui įgyvendinti, įskaitant bendrai veiklai įgyvendinti skirtus būdus, patvirtinamos laikantis 19 straipsnio 2 dalyje nurodytos tvarkos.

18 straipsnis

Tarptautiniai susitarimai

Bendrija bendradarbiauja su trečiosiomis šalimis bei kompetentingomis tarptautinėmis institucijomis srityse, kurioms taikomas šis reglamentas, siekiant sustiprinti vartotojų ekonominių interesų apsaugą. Bendrija ir atitinkamos trečios šalys susitaria dėl bendradarbiavimo priemonių, įskaitant savitarpio pagalbos susitarimų sudarymą.

V SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

19 straipsnis

Nuolatinio komiteto procedūra

1. Komisijai padeda Komitetas.
2. Jei daroma nuoroda į šią dalį, taikomi Sprendimo 1999/468/EB 5 ir 7 straipsniai, atsižvelgiant į jo 8 straipsnio nuostatas.
Sprendimo 1999/468/EB 5 straipsnio 6 dalyje nurodytas laikotarpis yra trys mėnesiai.
3. Komitetas patvirtina savo darbo tvarkos taisykles.

20 straipsnis

Komiteto uždaviniai

1. Komitetas gali nagrinėti visus klausimus, susijusius su šio reglamento taikymu, kuriuos iškelia jo pirmininkas savo iniciatyva arba valstybės narės atstovo prašymu.
2. Visų pirma jis nagrinėja ir įvertina, kaip veikia šiame reglamente numatytos bendradarbiavimo priemonės.

21 straipsnis

Ataskaitos

1. Valstybės narės pateikia Komisijai visus jų priimtų nacionalinės teisės aktų nuostatų arba susitarimų dėl šio reglamento reguliuojamiems klausimams, išskyrus individualiais atvejais, tekstus.
2. Kas dveji metai nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos, valstybės narės pateikia Komisijai ataskaitą dėl šio reglamento taikymo. Komisija šias ataskaitas skelbia viešai.
3. Ataskaitose nurodoma:
 - a) bet kokia nauja informacija apie kompetentingų institucijų organizaciją, įgaliojimus, išteklius arba atsakomybę;
 - b) bet kokia informacija apie su Bendrijoje daromų pažeidimų tendencijas, priemones arba metodus, ypač tuos, kurie atskleidė šio reglamento arba vartotojų teises ginančių teisės aktų trūkumus arba spragas;

- c) bet kokia informacija apie veiksmingus gyvendinimo metodus;
- d) su kompetetingų institucijų veikla susiję suvestiniai statistiniai duomenys, pavyzdžiui, pagal šį reglamentą vykdomi veiksmai, gaunami skundai, vykdymo veiksmai ir sprendimai;
- e) vartotojų interesus ginantiems teisės aktams skirtų svarbiausių nacionalinių aiškinamųjų sprendimų suvestinės;
- f) bet kokia kita su šio reglamento taikymu susijusi informacija.

4. Remdamasi valstybių narių ataskaitomis, Komisija pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai ataskaitą apie šio reglamento taikymą.

22 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Jis taikomas nuo 2005 m. gruodžio 29 d.

II ir III skyriuose nustatytos abipusės pagalbos nuostatos taikomos nuo 2006 m. gruodžio 29 d.

Šis reglamentas yra privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Strasbūre, 2004 m. spalio 27 d.

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas
J.P. BORREL FONTELLES

Tarybos vardu
Pirmininkas
A. NICOLAÏ

PRIEDAS

Direktyvų ir reglamentų, kuriems taikomas 3 straipsnio a punktas, sąrašas ⁽¹⁾

1. 1984 m. rugsėjo 10 d. Tarybos direktyva 84/450/EEB dėl valstybių narių įstatymų ir kitų teisės aktų dėl klaidinančios reklamos suderinimo (OL L 250, 1984 9 19, p. 17). Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 97/55/EB (OL L 290, 1997 10 23, p. 18).
2. 1985 m. gruodžio 20 d. Tarybos direktyva 85/577/EEB dėl vartotojų apsaugos, susijusios su sutartimis, sudarytomis ne prekybai skirtose patalpose (OL L 372, 1985 12 31, p. 31).
3. 1986 m. gruodžio 22 d. Tarybos direktyva 87/102/EEB dėl valstybių narių įstatymų ir kitų teisės aktų, susijusių su vartojimo kreditu, suderinimo (OL L 42, 1987 2 12, p. 48). Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Europos Parlamento ir Tarybos Direktyva 98/7/EB (OL L 101, 1998 4 1, p. 17).
4. 1989 m. spalio 3 d. Tarybos direktyva 89/552/EEB dėl valstybių narių įstatymuose ir kituose teisės aktuose išdėstytų nuostatų, susijusių su televizijos programų transliavimu, derinimo: 10–21 straipsniai (OL L 298, 1989 10 17, p. 23). Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 97/36/EB (OL L 202, 1997 7 30, p. 60).
5. 1990 m. birželio 13 d. Tarybos direktyva 90/314/EEB dėl kelionių, atostogų ir organizuotų išvykų paketų (OL L 158, 1990 6 23, p. 59).
6. 1993 m. balandžio 5 d. Tarybos direktyva 93/13/EEB dėl nesąžiningų sąlygų sutartyse su vartotojais (OL L 95, 1993 4 21, p. 29). Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Komisijos sprendimu 2002/995/EB (OL L 353, 2002 12 30, p. 1).
7. 1994 m. spalio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 94/47/EB dėl pirkėjų apsaugos, susijusios su teisėmis tam tikru laiku naudotis nekilnojamaisiais daiktais pirkimo sutarčių tam tikrais aspektais (OL L 280, 1994 10 29, p. 83).
8. 1997 m. gegužės 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 97/7/EB dėl vartotojų apsaugos, susijusios su nuotolinės prekybos sutartimis (OL L 144, 1997 6 4, p. 19). Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Direktyva 2002/65/EB (OL L 271, 2002 10 9, p. 16).
9. 1997 m. spalio 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 97/55/EB, iš dalies keičianti Direktyvą 84/450/EEB dėl klaidinančios reklamos, kad būtų įtraukta lyginamoji reklama.
10. 1998 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos Direktyva 98/6/EB dėl vartotojų apsaugos žymint vartotojams siūlomų prekių kainas (OL L 80, 1998 3 18, p. 27).
11. 1999 m. gegužės 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 1999/44/EB dėl vartojimo prekių pardavimo ir susijusių garantijų tam tikrų aspektų (OL L 171, 1999 7 7, p. 12).
12. 2000 m. birželio 8 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2000/31/EB dėl kai kurių informacinės visuomenės paslaugų, ypač elektroninės komercijos, teisinių aspektų vidaus rinkoje (Elektroninės komercijos direktyva) (OL L 178, 2000 7 17, p. 1).
13. 2001 m. lapkričio 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2001/83/EB dėl Bendrijos kodekso, reglamentuojančio žmonėms skirtus vaistus: 86–100 straipsniai (OL L 311, 2001 11 28, p. 67). Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Direktyva 2004/27/EB (OL L 136, 2004 4 30, p. 34).
14. 2002 m. rugsėjo 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2002/65/EB dėl nuotolinės prekybos vartotojams skirtomis finansinėmis paslaugomis.
15. 2004 m. vasario 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 261/2004 nustatantis bendras kompensavimo ir pagalbos keleiviams taisyklės atsisakymo vežti ir skrydžių atšaukimo arba atidėjimo ilgam laikui atveju (OL L 46, 2004 2 17, p. 1).

(¹) Į direktyvas Nr. 1, 6, 8 ir 13 įtrauktos specialios nuostatos.